

Má Tôi

“Má chịu khó đi thẳng chút nhe Má, như vậy mới đi được.” Tôi nhẹ nhàng nhắc Má trong lúc đi Má đi. Má khúc khích cười như đứa trẻ. Tôi cười theo mà nước mắt cứ muốn tuôn ra. Không biết bao nhiêu lần tim tôi nhói đau khi nhìn Má ngày càng dần yếu.

Tôi thương Má tôi nhiều lắm. Người phụ nữ cả đời tần tảo, dù cho những lúc khó khăn đã qua. Tôi nhớ hoài những câu chuyện Má kể. Rằng ngày xưa ông ngoại mất sớm. Bà Ngoại không tái giá, ở vậy nuôi con dù có nhiều người giàu sang ngắm nghé. Cũng chỉ vì Má không muốn có cha dượng. Rằng Ngoại gói bánh ít để Má đem đi bán kiếm sống. Rằng Ngoại và Má lên Sài Gòn lập nghiệp. Má không ưng cậu Tư Biên Hòa, giàu có và được Ngoại chọn mà ưng Ba, cậu học trò Trà Vinh ở đậu trong nhà. Má chấp nhận đến với Ba, xây dựng hạnh phúc từ con số không.

Tôi lớn lên trong thời loạn lạc. Ba tôi đóng quân ở Biên Hòa, tuần đôi lần về Sài Gòn với vợ con. Ký ức tuổi thơ của tôi gắn gũi với Má và Ngoại hơn. Phần tôi cứng đầu và lì lợm nên bị Ba la nhiều hơn là chiều chuộng. Với Ngoại thì hình như tôi lảng xảng, quanh quẩn coi Ngoại tằm trâu, chè cau, vè thuốc và nấu nướng. Ngoại tôi nấu ăn ngon lắm. Cái khiếu nấu ăn của tôi chắc chắn là thừa hưởng từ Ngoại rồi.

Má tôi thì không giỏi nấu ăn nhưng cái tính cần kiệm vẫn còn nguyên nên ngày ngày vẫn xách giỏ đi chợ mua đồ ăn chứ không giao cho người làm. Má may áo đầm cho các chị, xà lỏn cho ba và anh hai. Còn tôi thì cứ sượng run mỗi khi được một bộ pyjama mới.

Sài Gòn 1975. Tôi vừa tròn 12 tuổi. Chưa đủ lớn để nhận thức được ngay rằng tuổi thơ của mình sắp mất.

Gia đình tôi nhanh chóng chuyển từ tầng lớp trung lưu xuống gần như tận cùng xã hội. Ba tôi thích để tiền trong ngân hàng và công khó phiếu. Tài sản gia đình bốc khói nhanh chóng sau đợt đổi tiền đầu tiên. Nhà tôi có ba người đàn ông đi vào trại cải tạo. Còn lại một bầy đàn bà và con nít.

Không một lời than. Má tôi chấp nhận số phận. Ngày ngày đạp xe đi dạy, chắt chiu đồng lương ít ỏi về cho gia đình, nuôi chồng tù tội.

Ngày xưa Má tôi điệu lắm. Tôi còn nhớ cứ sốt cả ruột mỗi khi được cho đi đâu với ba má. Má tỉ mỉ vẽ cặp chân mày cho đều, cho cong. Bôi mái tóc cho tròn, cho mượt. Thoa kem lên tay, lên mặt cho thật đều, thật tự nhiên. Ngày Ba vào tù, Má lặng lẽ xếp hết phấn son vào hộp và cất đi. Tôi hỏi Má sao không vẽ cặp chân mày, thoa tí son cho mặt đỡ nhợt nhạt. Má cười buồn nói không có Ba, Má làm đẹp cho ai. Tuổi còn nhỏ, tôi cũng chẳng hiểu mấy, nhưng cũng biết là Má thương và nhớ Ba lắm.

Ngày tháng sau đó cứ trôi qua với nhọc nhằn chồng chất thêm trên đôi vai gầy gò của Má. Tôi bắt đầu biết xót xa trước hình ảnh Má cộc cạch với chiếc xe đạp nặng nề, trong chiếc áo bà ba vải rẻ tiền thay vì tấm áo dài tơ mượt mà ngày trước. Tôi vẫn chẳng hề nghe một tiếng than. Có lẽ Má chỉ thờ dài một mình lúc nào đó riêng tư.

Ngày tháng dần qua, rồi Ba cũng được thả về. Tôi rộn ràng trong tâm khảm khi thấy có chút phấn hồng thoa trên Má. Cuộc sống dần đổi thay theo chiều hướng khá hơn. Rồi gia đình tôi sang Mỹ.

Những ngỡ Má sẽ an nhàn hơn, bù lại những gian truân ngày trước. Hai năm sau khi sang Mỹ, Ngoại tôi mất. Tôi lại một lần thấy Má đốn đau, dần vật trong nỗi buồn không có mặt bên Ngoại trong những giờ phút cuối. Tôi làm về cứng rắn nhưng lại nhiều đêm thức giấc, nước mắt ướt đầm gối.

Bảy năm trước, Má bị tai biến mạch máu não.

Ở phòng cấp cứu với Má, nước mắt tôi cứ tuôn không sao cầm được. Má nhìn tôi nói con đừng khóc, mọi chuyện đều có sự an bài, Má chấp nhận.

Má ơi,

Con đau lòng từ ngày đó. Con muốn đau thay cho Má, Má có biết không? Có những lúc con quá mệt mỏi, vô tâm lỡ lời với Má, con xin Má tha lỗi cho con. Vạn lần con yêu má.

Ba Má càng ngày càng yếu. Máy anh chị bàn đưa ba má về Việt Nam để có người thường xuyên hầu hạ chăm sóc. Má không vui vì biết như vậy là xa tôi. Má không nói ra nhưng mắt Má thật buồn. Tôi lại có lỗi với Má nữa rồi. Tôi không lo được cho Ba Má như mong muốn.

Đêm nay, lại một đêm tôi không ngủ được.

Đã nhiều lần tôi muốn viết một cái gì đó về má tôi nhưng rồi lại thôi. Cứ ngần ngừ mãi.

Bài viết này như một lời tự bạch.

Tôi là đứa con Út trong gia đình. Giàu Út ăn, khó Út chịu, ai cũng bảo vậy. Tôi thà chịu, để mọi người tôi yêu được ăn. Tôi chỉ muốn được vậy thôi.

Hải Âu